

ሐታም 20 5/16/2016

ተስፋልደት ባህልቢ

አብዛ መዓልቲ'ዚአ ድዛረቦ'ሎኒ

መቼድም

አብ ምጅማርኩም፡ እዛ ዓንቀጽ እዚአ፡ ንኸብሪ 25 ብሩራዊ ኢየባልዩ ነጻነት ኤርትራ፡ ተባሂለ ዝተነድፈት ከም ምዃና ትሕብር። ከም ኣጋጣሚ ኮይኑ ግን፡ ነዛ ክብርትን ታሪኻዊትን ዕለት እዚአ፡ ንምብራዝ ተባሂሉ ወያኖዊ ዝኾነ ጎሰጓሰ፡ ብመንገዲ ኣሕዋትና ኤርትራውያን ኣቢሉ፡ ይህወጽ ከም ዘሎ ስለ ዝተገንዘበት፡ ንእንታይ ገደብና ዝብል ስቕታ ሓሊፋ፡ ስክፍታኣ ከተካፍል መሪጸ። ከርሲ መልእኽታ ከአ፡ ብዘይካ ውሑዳት ሃገራውያን ተቓዋሚቲ፡ እቲ ዝበዝሐ ገዲም ተቓዋሚይ እዩ ዝብል ወገን፡ ደፊርካ ሚእቲ ካብ ሚእቲ፡ ናብ ኢድ ወያነ፡ ሰሊሙ እዩ ክትብሎ እኳ እንተ ዘይ ተኻእለ፡ ብቐጥታ ኣብ ትሕቲ ድገፋ ወያነ ስለ ዘሎ ግን፡ ተስፋ ቀበጽ ከም ምዃኑ ክሕበር እዩ። ግዜ ብእዋና እንክሎ፡ "ድሕሪ ሞት ጥዕና ቅበጽ" ምስ ተባህለ ብዘይ ምኽንያት ኣይተባህለን። ኮይኑ ከአ፡ ቀቢጽናዮም። እዚ መድረሻ እዚ፡ ኤርትራ ኣብ መኸተ፡ ንሳቶም ከአ ኣብ ዝኸፍኤ ጥርዚ ዕግርግር፡ ተበጺሑ ከም ዘሎ፡ ድመቕ ከም ብርሃን ጸሓይ እዩ።

25 ዘይ በለ ካባናፈለ

ንሰለ ክብሪ እዛ መዓልቲ'ዚአ፡ ግምቦት 24 2016^{ዓም}፡ ናይ 25 ዓመታት ብሩራዊ ኢየባልዩ ንጽንብለሉ ዘሎና ጽብቕ ዕድል፡ አብዛ መዓልቲ'ዚአ፡ ዓመት ዓመት መጸት፡ ክብሎ ንዝጸናሕኩ መሰረት ምብግባር፡ ሕጂ እውን ከም ኣመለይ፡ ድዛረቦ'ሎኒ። ነቶም ትስፋዎት ዘበሉ ዘተባብዕ፡ ነቶም ተስፋ ብተኸ ከአ፡ ዓይኒ ዘንቁር ዘረባ ኣሎኒ። ካልእሲ ይትረፍ፡ ተመስገን ፈጣሪ ሃገሪይ ዝሃብካኒ። ነዛ ብመስዋእቲ ህዝባይ፡ ዝተ ተኸለት ባንዴራ ነጻነት፡ ንዕስራን ሓሙሽተን ዓመታት፡ ከተ ንበልብል እንክላ፡ ክርኢ ዘጸናሕካኒ ተመስገን። እወ ተመስገን፡ ፈጣሪ ኩል ዘለ ኣልም። ክብርን ዝኸርን ከአ ንዘለዓም ንኹሎም ሰማኢታት - ንተጋደልቲ፣ ንኣዲታት፣ ንኣቦታት፣ ንመናእሰይ፣ ንህጻናት ኣብ መሰርሕ ናይ ቃልስና ዝተበጀዉ።

ብሰላ ህዝቢ ኤርትራ ብኣካቡ ሰሚዱ፡ ብፍላይ ከአ፡ ብኹፉእ ይኹን ብጽቡቕ፣ ብጽንዓት ናይ እቲ ጅግና ተጋዳላይ/ፕረሲደንት ኢሳያስ ኣፍወርቂ እና ተመርሑ፡ ሰራሒ ቅያ ዝኾነ "ህዝባዊ ግምባር ሓርነት ኤርትራ"፡ ክብርን ምስጋናን ይብጽሓዮም እናበልኩ፡ ማዕረ ማዕረኡም ድማኒ፡ ንኹሎም ሰውኣትን ህልዎትን ተጋደልቲ ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ፡ ብሰላ ናታትኩም ቃልሲ፡ ንሰላሳ ዓመታት ቀጺሉ ዝተዓወተ ገድሊ፡ ክብርን ምስጋናን ንዓኻትኩም ብማዕረ ይብጸሕኩም። ዮሃና²⁵ ።

ኤርትራ ናይ ሎሚ፡ ዘይ ከም ናይ ግዜ ባዕዲ ዝነበረቶ፡ ዘይ ነበራ ኣለዋ፣ ዘይ ረኣዮቶ ርእያ፣ ዘይ ጠዓዮቶ ጥዕያ፣ ዘይ ተመሃረቶ ተማሂራ፣ ዘይ ለምዓቶ ለሚዓ፣ ዘይ በጽሓቶ ከአ ክትበጽሑ ትምክት ኣላ። ግን ከአ፡ ናይ ግድን ክህልዎ ዝግባእ ዝነበራ፡ ሃገራዊ ቅዋም ስለ ዘይ ብላ፡ መንግስቲ ኤርትራ ድማ፡ ንትግባረኡ ዝምልከት፡ ብተደጋጋሚ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ፡ ተጠሊዑ ተመባጺዑ ክብቅዕ፡ ይኹን ደኣ እምበር፡ ከይ ተጋህደ ዓመታት ሓሊፉዎስ፡ ቃዲሩ ስለ ዝተረፈ፡ አብዛ መዓልቲ'ዚአ፡ ነዚ መንግስቲ ፣ ከም መብጽዓኡ ከተግብር ክኸእል መታን፡ ዋላ ኣብ እግሩ ወዲቕና፡ ብሓባር ክልምኖ ይግባእ።

ምስኡ ዝተሓሓዘ ድማኒ፡ ናይ ፍትሒ ጉዳይ ኣሎ። እቶም ኩሎም ናይ ሕልና ኡሱራትን ካልኣትን፡ ብዘይ ፍርዲ ተሓይሮም ንዘለዉ፡ ኣብዛ መዓልቲ እዚኣ ወይ ብምሕረት፡ ወይ ድማ ኣብ ቅድሚታ ቤት ፍርዲ ንክቐርቡ፡ ኩሉ ህዝቢ ኤርትራ፡ ድሕሪ'ዛ መዓልቲ'ዚኣ፡ ኣብ ህንጻታት ቤተ መንግስቲ ኤርትራ ብምኻድ፡ ድባብ ናይ ሰላም ኣውጺኡ፡ እዝግኡ ክብል እዎኑ እዩ። መንግስቲ ኤርትራ ከኣ፡ ይውሓድ ይብዛሕ፤ ይሕመቕ ይጸብቕ፡ ገለ ምሕረታት እንተ ዘይ ገይሩ፡ መዓት ነጂላት ይራብሑ ስለ ዘለዉ፡ ብኸመይ ክንውትፎም ከም ንክእል፡ ክንቅረብ መታን፡ ዕድል ክህበና ይግባእ።

ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ ድሮ ጽምብል ብሩራዊ እየበልዩ፡ ክብዕል ኣብ ዝሸባሸበሉ ዘሎ ቅንያት፡ ንክብርታቱን ሓንጊሩዎ ዘሎ ታሪኻዊ ዝኾነ ርሱን ስምዒታት፡ ንምብራዙ ዝግለመ፡ ንልቢ የዋሃት ክትንክፍ ተባሂሉ፡ ዝተመረዘ መልእኽቲ ኣጠቓሊሉ፡ ራብዓይ ወራር ዝመስል፡ ይካየድ ኣሎ።

ካብቲ ዝምብድብድ ዘሎ ጎስጓስ፡ ብፍላይ ናብ ንፕረሲደንት ኢሳያስ ኣፍወርቂ ዘነጻጸረ፡ ክኸውን እንከሎ፡ ብኣጠቓላሊ ከኣ፡ ነቲ ካብ 1961 ክሳብ 1991 ዓም፡ ከም መቐጻልትኡ ድማ፡ ክሳብ ሕጂ ዝካየድ ዘሎ ገድሊ፡ ኣብ ከይዲታቱ ንዝካየዶም ፍጻሜታት፡ ኣብ ከም ገበናት ተባሂሎም፡ ዝተዘርበሎም ጠንቅታት ዘተኮረ እዩ።

ይኹኑ ደኣ እምበር፡ ክንዲ ቅራፍ ቆሎ እትኣክል፡ ሓዳስን ዘይ ተሰምዑትን ሓበሬታ የብሎምን። እቶም ኩሎም ከም ገበናት ተባሂሎም፡ ሕጂ ዝዘረበሎም ዘለዉ ዛዕባታት፡ ብሓዲሽ ኣቀራርባ ቀሪቦም ደኣ እምበር፡ ሓደስቲ ኣይ ኮኑን። ስለ ዝኾነ ድማኒ፡ ነቶም በሃልቶም፡ "ሓባል ንመርኣይኣ ትኳሓል" ከም ማለት እዩ። ወይ ከኣ፡ "ዝነደየ ነጋዳይሲ መቐብር ኣብኡ ኮዓተ" ከም ማለት የስምዕ።

ህዝቢ ኤርትራ ዘድልዮ ዘሎ ሎሚ፡ ሓድነት ህዝቢን ልእላውነት ሃገርን፡ ብዘይ ውልውል እና ኣውሓሰ፡ ብቐምጣዊ ሕገ መንግስቲ፡ ተማእዚዙ ዝመርሕ ስርዓት ከተግብር፡ ሰሚሩ ክጠልብ ደኣምበር፡ ኣብ ዝሓለፉ ሓሙሳን ሓሙሽተን ዓመታት፡ ዝተፈጸሙ ኣበራት ከጻሪ፡ ወርቃዊ ዕድሉ መጣልዒ ክገብሮ የብሉን። ህዝቢ ስለ ዘማረረ፡ ካብ መጠኑ ንላዕሊ እና ነፋሕካ፡ መንግስቲ ኤርትራ፡ ካብ ደርጊ ዝገደደ ጌርካ ምፍንጃሩ፡ ጥዕና ዘይ ብሉ ሰላም ሃገር ዝዘርግ ሰራም ወፍሪ ደኣምበር ጥቕሚ የብሉን። ኣበየናይ ዓልም ዘሎ ህዝቢ እዩ፡ ብመንግስቲ ናቱ ክየማረረ ዝኩበር ዘሎ?

መንግስቲ ኤርትራ ከኣ፡ ይሕሰም ይጸብቕ ይፍትን ይህሉ እዩ። ነዚ መንግስቲ እዚ፡ ክምንቁስ ዝደሊ ተበግሶ ግን፡ ሳዕቤናቱ ተኣራሚ ኣይ ክኸውንን እዩ። እቲ ምንታሲ፡ "ውላዱ ዝረገመን ብጥንቅልዒት ዝሸነን ተመሊሱ ናብ ነብሱ" ከም ማለት፡ ንሱ እንተ ተሞንቁሱ፡ ምስኡ ከይ ንምቆስ ምሕሳብ የድሊ።

መንግስቲ ኤርትራ፡ ዱልዱል ሱር ዘይ ተኸለ፡ ጌና ማይማዮ ብቋልዮ፡ ከም ምጂኑ ኣይ ንረሰዕ። ምስ እቶም ንዘመናት ዝኣክል፡ ካብዚ ናትና ዝኸፍእ ጸበባታት ሓሊፎም፡ መንግስቶም ንዘጣጥሑ ኣህዛብ ምዕራብ፡ ናታቶም ስርዓተ ዲሞክራሲያ፡ ከም ሕጊ ጎይታና ወይ ያህወህ፡ የኣይ ኮይኑስ፡ ዲሞክራውያንን ጓል ዲሞክራሲያ፡ ካብ ዝበሃል ኣምር ኣመሳሚስና፡ ኣብ 25 ዓመታት ክንበጽጉ ስለ ዘይ ከኣልና፡ ሃገርና ቁልቁል ኣፋ ከም ተደፍኤት፡ ገይሮም ከጸልሉና ዝፍትኑ ዘለዉ ኣይግዳዶም፡ መኸፍኢኦም እንተ ዘይ ኮይኑ፡ መኸሰብ የብሉን።

የግዳስ፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ ብስርዓተ ድስጥሊን፡ ከም ኣዛዝን ተኣዛዝን ኮይኑ፡ ንመራሕቱ እና ተማእዘዘን እና ኣኸበረን ዝመጸ፡ ፍቱን ወግዒ ዘለዎ እዩ። ነዚ ስልቲ'ዚ ኣዋዲቕና፡ ብዲሞክራሲያ ክንምእዘዝ ንደኢ እንተ ደኣ ኮይና ከኣ፡ መጀመርያ ቅድመ ኩነታቱ ክነማልእ ይግባእ። መጀመርያ ሓድነት ህዝብን ምድርን።

ምስኡ ከአ ስምረት። እንተ ዘይ ኮይኑ፡ ካብ ፋሉልነት ክንድህን መታን፡ ኣድላይነት ዲስፕሊን ንህዝቢ ኤርትራ ዑዙዝ ከይ ኮነ ኣይ ተርፍን።

25 ዓመታት ናይ ድሕሪ ነጻነት፡ ንኤርትራ ከም 25 ኣዋርሕ እየን። ኣብዘን ሓጻርቲ ኣዋርሕ ጥራይ፡ ተማሊኡ ዘሎ ምዕባለ፡ ሓደጅ ኣይ ኮነን። ነቶም ደርጊ ምሓሸና ዝብሉ ግን፡ ክብሪ ነጻነት ከቢድዎም፡ ክጸርዎ ስለ ዘይ ከኣሉ እንተ ዘይ ኮይኖም፡ ብማንም ምኽናያት ነዚ መንግስቲ'ዚ፡ ምስ ደርጊ ዘወዳደር ቃል ካብ ኣፎም ከምሉቕ፡ ከም ክሕደት ኣብ ልዕሊ ሃገር የስምዕ።

እቶም ኣብ ዲያሰጵራ ኮይኑም፡ ክክፉኡ ጥራይ ብማዕዶ ማዕዶ ዝፈርዱ፡ ሚዛናዊ ኣይ ኮነን። እቶም ኣብ ዓዲ ዘለዉ፡ ከምኡ ዝብሉ ሰባት ግን፡ ካብ ዝብኢ እንተ ዝመሃሩ ምሓሸም። ዝብኢ ክሳብ ክንደይ ጎራሕ ከም ምዃኑ፡ " ክሳብ ዝደልዎ ይሕንክስ።" ከምዚኣ ምግባር፡ ንዓና ትጠፍኣና እንተ ደኣ ኮይና፡ ኣብ ዲስፕሊን ክንኣቱ የምሕረልና እዩ። ክብሪ ናይ ሓደ መንግስቲ፡ ብጹእ (sacrosanct) ከም ምዃኑ መጠን፡ ብዝኾነ ይኹን ዜጋ ክጽየፍ፡ ዘይ ግባእ ስለ ዝኾነ፡ ንመንግስቲ ዘጸይፍ ዜጋ ተሓታታይ /offender/ እዩ። ንምሳሌ፡ ንምሕደራ ዝምልከት እንተ ዘይ ኮይኑ፡ ንመንግስቲ ኣሜሪካ ምስያፍ - it is a no no deal.

ህዝቢ ኤርትራ ከኣ፡ ጽኑዕ ህዝቢ እዩ ይበሃል። ትኽክል። እንተ ተጨቆነ ዝበልሕ = ትኽክል። እንተ ተፈራርሖ ዝሕንክስን = ልክዕ። እንተ ጠመየ/ዓረቕ/ደኸየ/ሓመመ/ተገፍዔ ዝጸመም = ትኽክል። ግሩህ = ትኽክል። ብሓጺሩ፡ ኣብ ግዘ ጸበባ ዝብርታዕ ህዝቢ፡ ናይ መውጻእቲ ሓራ ተቓለስቲ ኣህዛብ ዓለም፡ ናይ ኣብነታት ኣብነት፡ ኮይኑ ዝተዓወተ እዩ = ድንቁ።

ሕጂ ግን፡ ነዛ ብኸንደይ ሓሰረ መከራ ዝተረኸበት ነጻነት፡ ምጻራ ስኢኖም ዝኸበደቶም ሰባት፡ እንደገና ናብ ዘይ ተጋህዶ ሓሳረ መከራ ገጸም ክመልሱና፡ መኣከቢ ዘይ ብሉ መረረ ይካየድ ኣሎ። ንናይ እዞም ካብ ሃገር ገዲፎፍ ዝኹብሉሉ ዘለዉ ሰባት፡ ንጠንቅታት ዝምልከት ካብቲ እቲ መንግስቲ ብዝይዳ ዝሕመዩ፡ ኢድ ናይ ኣብ ድያሰጵራ ዝርከቡ ቤተ ሰበም ዝተሓወሶ - ናይ ዓደምቶምን መቓባብልቶምን ዘጠቓለለ ኣራሕ ከም ምዃኑ፡ ምርምር ዘየድልዮ ሓቂ እዩ።

ንናይ ኤርትራውያን ስደተኛታት ጥራይ ዘይኮነስ፡ ካብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ተበጊሶም፡ ናብ ስደት ዝኹብሉሉ ዘለዉ ስደተኛታት ንዝምልከት፡ ብናይ ዓለም ኸኢላታት ፈተሽቲ /researchers/ ዝተገብረን ዝግበር ዘሎ ቀጻሊ መጽናዕቲ፡ መብዛሕትኡ ናይ ረብሓ ኩብላላ ከም ምዃኑ፡ ብተደጋጋሚ ክሕበር ዝጸንሖ እዩ። ስለዚ፡ ጠንቁ ኩብላላ መንእሰያት ኤርትራውያን፡ ብሰንኪ ገደብ ዘይ ብሉ፡ ሃገራዊ ኣገልግሎት እዩ ንዝብል ተረድኦ፡ ዕባራ ምጉት እዩ።

ንመበቆል ፕረሲደንት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ዝምልከት ድማ፡ ካብ ማዕከናት ሜዲያ ኢትዮጵያ ዝመንጨዉ ዘረባ፡ ናብ ናይ ኤርትራውያን ሜዲያ ሰጊሩ ይስማዕ ኣሎ። ንስለ ማዕተቢይ እንክብል፡ ነቶም ቡብእዎኑ እና ተበራብሩ፡ ንዑኡ ብምድፋርን ምጽራፍን፡ ከም ኣናብስ በረኻን፡ ሓረግጽ ናይ ባሕርን ከመሰሉ ንዝደልዩ፡ ዝበሃል ምስ ተወድኦም፡ ኣብ ረሳሕ ናይ ዓሌታዊ ድርቅና ኣቶኩሮም ዝመራሰሉ ዘለዉ፡ "ጅንጅብል መን እንተ ብሉኻ መን ትብል" ከም ማለት፡ ንስኻትኩምክ መን ትበሃሉ እንተ ብልካዮም፡ ክወጽ ዎ ዘይ ክእሉ መፈንጠራ እዩ።

እቲ ዝገርም ከኣ፡ መታን ከሸክዑና ዝዓለመ ትርኮ፡ ከም ተኸላኸልቲ ሃገር መሲሎም፡ ንወያነ ትንክፍ ትንክፍ ኣቢሎም ይተኸትኹ እም፡ ግልብጥ ኢሎም ከኣ፡ ንኢሳያስ ዘረኻኹብሉ ዘለው መሲሎም፡ ዝሓዘዎ ዘይ ብሎም፡ ደርፊ ናይ ወያነ "regime change" እንክብሉ ይግዕሩ።

ቅድሚያ ሕጂ፡ ብዛዕባ መን ካብ መን ሃገራዊ ይበቅዕ፡ ኣብ ዝብል ዛዕባ ኣመልኪተ፡ ብተግባር ድዩ፡ ወይስ ብዘርኢ ኣነጻጺ ነይረ። ብተግባር ደኣ እምበር፡ ብዘርኢ ከም ዘይ ኮነ ድማ፡ ንሰውእ ኣቦ ሶውራ ኤርትራ፡ ናይ ኣቦታት ኣቦ ዝኾነ፡ ኩቡር ወልደኣብ ወልደማርያም እና ጠቐስኩ፡ ሕንጻጽ ብሕንጻጽ ጠቐስ ነይረ እዩ።

ሕጂ ድማኒ ከም ብሓዲሽ ብዝተራቐቐ ሜላ፡ ካብ ወፍሪ ወያነ ዝንዛሕ ዘሎ ፕሮፖጋንዳ፡ ንፕረሲደንት ኢሳያስ ሓልዮሙሉ ዘይ ኮነስ፡ ከም ወደም ወዲ ሓላሎም ኣምሲሎም፡ ምእንቲ ትግራይ ትግርኛ ከምስርት፡ ዝተጋደለን ዝጋደል ዘሎን ይብሉ። እሞ ደኣ፡ ንሱን መለስን፡ ኢዲን ጓንትን ኣብ ዝነበርሉ እዋን፡ ንምንታይ ዘይ ኣየተግባርዎ? ብሃበስ ቀድሶ /logical fallacies/ ክት ዓጥኑና፡ እት ዝፍትኑ ዘሎኹም ዓጢኑታት፡ ስለ ዝግሄር ክትምሕሩና።

ሕጂ እውን፡ ትንፋስ እንተ ደሌኻ፡ ጎሮሮ ሓዝ እንድዩ፡ ኢሳያስ መን ከም ምዃኑ - ተምቤናይ ድዩ ወይ ከረከታይ ወይስ ሰረወታይ፡ ካብ ማህጸን ጓል በራድ ንላዕሊ ዝፈልጥ፡ ዋላ ሓደ ሰብ ክህሉ ኣይ ክእልን። ዘገድስ እውን ኣይ ኮነን። ካብ ኢሳያስ ዝይዳ፡ ንኤርትራ ዝሓለየላን ዝተቐለበሰላን፡ እነኹ ኣነ ዝብል ተጋዳላይ፡ እንተ ደኣ ኣሎ ኾይኑ ከኣ፡ ዝርዝር ሞያነቱ /resume/ ምስ ዘቕርብልና፡ ከም መተካእታ ኢሳያስ ጌርና ክንግስሎ ምኽኣልና።

ኢሳያስ ንኤርትራን ህዝባን ሓራ ከውጽእ ድዩ ተጋዲሉሱ፡ ወይስ ንኤርትራ ክሸይጥ? ከም ደላላይ ናይ ኣውፊርቲ ማል ኮይኑ፡ ዝተኸፍሎ ገንዘብ እንተ ደኣ ኣሎ ኮይኑ ከኣ፡ ቅብሊት እንተ ዘቕርቡልና፡ ኣፍና ምሓዝና። እንተ ደኣ ቅብሊት ኣሎ ኮይኑ ድማ፡ ብትሪልዮናት ክኸውን ኣለዎ።

እንተ ዘይ ኮይኑ፡ ኣብ ቃኘው'ባ ኣብ ዓላ፤ ምስ CIA እባ ምስ Mosad፤ ወዲ ጀርጅ ከም ዝበሎ'ባ፡ ዶክተር ግኒ ዕፍሪት ከም ዝጸሓፎ፡ እና ተባህለ፡ ከሳብ ንጸምም ዘይ ሰማዕናዮ በለካ ለኽዓካ የልቦን። ኩሉ ሃበስ ቀድሶ። እቲ ዘቕርብዎ ዘለዉ ሃበስቀደሳት /logical fallacies/ Some of which are: The false Analogy, Gaslighting, The Adhominem Argument, The Appeal to Pity etc/፡ ዘለዎ እዩ።

እቶም ብኤርትራውነቶም ዝኾርዑ ህዝቢ ግን፡ ኣብዛ ዓለም እዚኣ፡ መን ፈታዊኣ መን ከኣ ጸላኢኣ፡ ከም ምዃናም፡ ካብ ጽፍሪ እግሪ ከሳብ ሰጉሪ ርእሱሲ፡ ዓቕኑ ኣልቦ ዘይብሉ፡ ናይ ኣእምሮ ጸጋ፡ ዝተዳደሉ ስለ ዝኾኑ፡ ዝተባህለ እንተ ተባህለ፡ ከይ ተደናገረ ክጽመም ዝጸንጹ እዩ። እዚ ጽኑዕ ህዝቢ'ዚ፡ ከሳብ ክንደይ ኣእምራውን ፍላጎፋውን ከም ምዃኑ ድማኒ፡ ኣብ ሰራውር ደምካ ኣትዩ ዘበራብረካ፡ ማዕዳን መጠንቀቕታን እና ገደፈልና እዩ ቀጺሉ። ሓደ ካብቶም ብዙሓት ማዕዳታት ዘቕረሱና፡ " ካብ በዓል ጣፍ ዘይ ኮነስ፡ ካብ በዓል ኣፍ" ኸንጥንቀቕ ከም ዘሎና እዩ።

ህዝቢ ምድሪ ባሕሪ፡ ዝርዕድ ነይሩ እንተ ዝነበር ከኣ፡ ኣብ መድረኽ ሓሙሳታት፡ "ኢትዮጵያ በሉ ብሹመል ከይ ትሕመሉ" እና በሉ ክህድድዎ እንከለዉ፡ ብፍርሂ ዝኣክል ኣብ ማህጸን ኣዲኡ ምኣተወ ነይሩ። ብግምጥልሹ ግን፡ ኣዛይዱ ከም ዝብርታዕ ገይርዎ። ሎሚ ሃገርና፡ ዲኪታቶር ይምርሓዩ፤ ገበል ይተዓትዓታ፡ ንመዓልቲ መዓልቲ ስለ ዘለዉ፡ ኮይና ተሪፋ ንልዕላውነት ሃገር እና ተኻላኸልካ፡ ብሰላማዊ መንገዲ፡ ኢድ ናይ ወጻእተኛታት፡ ብፍላይ ከኣ፡ ኢድ ናይ ኩዳዕ ወያነን፡ ሰለምቲ ኳደረታቱን ዘይ ብሉ፡ ቃልሲ ብዘይ ደም ቀጸሊ እዩ።

ይሕመቕ ይንፋዕ፤ ይጸብቕ ይኸፋእ፡ መንግስቲ ኤርትራ ማለት፡ ልእላውነት ማለት ስለ ዝኾነ፡ ብማንም ምስምስ ክትንክፍ የብሉን። ምምንቋሱ ዘይ ኮነስ፡ ምቕምቃሙ ግን ኩሉ ግዝ ቀጸሊ ይኸውን። ምናልባሽ፡ ከም ናብ ደምብ ደገፍቲ መንግስቲ ኤርትራ፡ ኣቢለ ከም ዝሰገግኩ ኮይነ ንዝስምዎም ተዓዛብቲ፡ ከም ዘለዉ ኣይ ሰሕቶን እዩ። ጌጋ። ክንደይ ዘይ ተቐወምና፡ ማይ ሓቕና ተሪፍና።

ተቻውም ዝበሃል ናይ ሓባር ስም፡ ከም ትግርኛዊ ኣወሳሰዳኡ፡ ክጸብብ ወይ ክገፍሕ፤ ኸጭምረር ወይ ከምጠጥ፤ ክሓጸር ወይ ክነውሕ ይኸእል። ንኣብነት፡ ከም ተጋድሎ፤ ከም ተቻልሶ፤ ከም ተጻርሮ፤ ወይ ከኣ ከም ተወዳድሮ ኮይኑ ክዕቀን ይከኣል። ንሓደ ክብጻሕ ዝድለ ዕላማ ድማ፡ መለኮታውን ኣካላውን ጎድንታቱ /soul and body / ትርጉሙን ውህደቱን ምስ ተነጻረ፡ ብኸመይ ኣቢልካ ከም ትበጽሖ ድማ ፍሉጥ ክኸውን ይግባእ። ነዚ ኣገባብን ሰልትን /objective and strategy/ ዘይ የጽድቕ ዕላማ፡ ከይዱ ከይዱ ውጽኢቱ ርመሳ እዩ። ተቻውም ማለት - ንኤርትራ እንታይ እዩ? እንታዋይከ'ዩ?

እቶም መን ፈታዊኦም፡ መንከኣ ጸላኢኦም ከይ ኣነጻጽ፡ ሓንቲ ቁልቁል ዝኣፋ "ዲሞክራሲያ" እትበሃል ስርዓተ ግዝኣት፡ ንሳ ኣብ ኤርትራ እንተ ተተኪላ፡ ህዝብና መዓርን ጸባን መታን ክፈሶ፡ ነዛ "ዲክታቶርያ" እትበሃል ናይ ኢሳያስ በትሪ ክሰብሩ፡ ደገ ዝሓደሩ፡ ንዓይ ወሲኽካ ብዙሓት ክነሰም፡ ከመይ ገይሮም ከም ዝሰብርዎ ግን፡ ከም ዑንቂ ጸቢባቶም ዘለዉ እዮም። ብዘይካ ንመደናገጺ ዝኸውን ቅዝፈታት /tragedies/ ምትእንጋድ ጥራይ እንተ ዘይ ኮንዩ፡ ዝሕየኽ ዕላማ ዝሓጸሮም እዮም። ብሰንኪ ሰንፍንኣም ወይ ብልሽውንኣም ጥራይ፡ ኣብ መወዳእታ ዘይ ብሉ ቆይቂታት ኣእእትዮም፡ ንኺይ ንቃለስ ዘልመሱና፡ ሕጂ እውን፡ እንተ ሓጨጭናሎም ጉቡእዶ ኣይ መሰልን?

እዚ ኣቶም፡ እቶም ነታ ጌና ኣስናና መሊኣ፡ ዘየ ብቆለት ዘላ ዕሽል ኤርትራ፡ ኣብ ዝብጻሕ ንኺይ ትበጽሕ መታን፡ ብናይ ደገ ሓይልታት እና ተመወሉ፡ ንጎድናዊ ረብሕኦም እንክብሉ፡ ዝሃልኩ ዘለው እዮም። ሓሳባቶ ሃልኪ። በዚ ኮይኖም ዘለዉ ኩነት ምስ ተመዘኑ፡ ዘበላሸውዎ ጉዳይ ሃገር እንተ ዘይ ኮይኑ፡ ክዕርዩዎ ዝኸእሉ ክሰርዩዎ እዮም። ብላሽ። ነሰተብህል እም።

- 1) ንመንግስቲ ኤርትራ፡ ምኹንዩን ዘይ ምኹንዩን ብዝኾነ፡ ገሊኡ ከም በደላት መሲሉ ዝግለጽ፤ ገሊዩ ከም ጌጋታት መሲሉ ዝግለጽ፤ ገሊኡ ከም ጉድላታት መሲሉ ዝግለጽ፤ ገሊኡ ከም ሕጽረታት መሲሉ ዝግለጽ፡ ብዙሓት ጸገማት ኣለውዎ ስለ ዝተባህለ፡ ነዚ ኣቶም፡ ብግዲ ወይ ብውዲ፡ ክዕረዩ ከም ዘለዎም፡ ንምቅላስ፡ ምኽኑይ ዝኾነ ግብረመልሳዊ ከም ምጃኑ መጠን . . .
- 2) ነዚ መሰል ወይ ጉቡእነት ተጠቂምና፡ ውሑዳት ዘይ ኮናስ ብዙሓት፤ ዝንጉዳት ዘይ ኮናስ ፈላግት፤ ቁሁማት ዘይ ኮናስ ጉዳዳት፤ ድኹማት ዘይ ኮናስ ጽኑዳት፤ ሓደ ዓይነት ዘይ ኮናስ ሕውስዋስ፤ ከሓድያን ዘይ ኮናስ መእመናን . . . ወዘተ፡ ለውጢ ምሕደራ ነምጽእ መሲሉና፡ ብውሑዱ ንዕሰራን ሓሙሽተን ዓመታት ዝኣክል ክንቃወም ጸኒሕና።
- 3) ቃልስና ግን፡ ዘይ ሰውራዊ /unrevolutionary/ ኣገባብ ቃልሲ ስለ ዝተኸተልና፡ ካብቲ ነቲ ክንቃወም ዝተ በገሰናሉ ስርዓት ንላዕሊ፡ ህዝቢ ኤርትራ ክፈሉ ክውድኦ ዘይ ክእል ዕዳ ክነጥብቑሉ፡ ካብ ወያነን ጎይቶቶምን፡ ዕዳ ንመን ክሕሾ?
- 4) ኣብዚ ዘሎናዮ ምለንዩም፡ ህዝቢ ኤርትራ ናይ ሎምን ናይ ቀደምን፡ ብዘይካ ኣብቲ እምኒ ኩርናዕ ዝኾነ ቅርስታቱ ደኣ እዩ ዘይ ፈላለ እምበር፡ ንኣመላቱ ዝምልከት ግን፡ ነዚ ናይ ሎሚ ህዝቢ፡ ምስ እቲ ናይ ቀደም ህዝቢ፡ ጌርካ ከተዛምዶ ኣይ ሰጥምን እዩ። ማዕቢሉ ስለ ዘሎ።
- 5) ስለዚ፡ ክሳብ ዘተ ኣማምን ለዋጢ ወይ ተካኢ ሓዲሽ ስርዓት ዝርከብ፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ ምስ እዚ ዘሎ ስርዓት፡ እና ተመሓደረ ክነብር፡ ብሓንቲ ቃል "ይሕሾ"።

- 5) ኤርትራ፡ ናይ አፍሪቃ ሰሜን ኮርያ ከም ማለት፡ ተባሂላ። ወሽለ ኮይና። መን ድያ ሰሜን ኮርያ?
- 6) ጥፍረርያ ዝኾነት ሰ.ኮይርያ፡ ውሽጣዊ ጉዳያታ፡ ናታን ንግግ ዝምልከት ጥራይ ስለ ዝኾነ፡ ነቲ ፈርጣቦ ምሕደራ USA ዘርዊ ጠለባት፡ ብእምቢታ ከም ዝደረፍት ይዘረበላ። ብኻልእ አዘራርባ፡ ሰ.ኮርያ ንUSA ስለ ዘሕጎለታ፡ ብዛዕባኣ ከክፉኡ ዘይ ተባህለ የልቦን።
- 7) መንግስቲ ኤርትራ ድማ፡ ካብ ንምሕደራ USA ምክዳም፡ ክብረተይ ይተ ሓለወለይ ስለ ዝበለት፡ ልክዕ ከም ቦቲ ናይ ሰ.ኮይርያ መስፈሪ፡ ከም መሕጎሊት ናይ USA ኮያና ስለ ዝተቐብኤት፡ ናይ አፍሪቃ ሰ.ኮይርያ ተባሂላ።
- 8) እቲ ትንቢት ግን ከምዚ እዩ ዝሕብር። ኤርትራ፡ ዓይኒ አባያ እደፈን፡ በዚ ሒዛቶ ዘላ ጉዕዞ ኢንተ ቀጺላቶ፡ ንኹሉ መሰናኸላት ምስ ተሳገረት፡ ናይ አፍሪቃ ሰ.ኮርያ ጥራይ ዘይ ኮነትስ፡ ናይ አፍሪቃ ዱባይ ኮይና፤ ክትህብትም ወይ ክትግቢ ከም ትክእል፡ ትንቢት መድረኽ 101 እዩ።

ቅጥዒ ገምጋም / Review Sheet

<u>ተቓውሞ ኤርትራ</u>		<u>መንግስቲ ኤርትራ</u>	
1. ምሕዝነት 0/100	= 0	1. ሕንጻ መንገስት	= On progress.
2. ኪዳን 0/100	= 0	2. ትሕተ ቅርጽታት	= ንኡድ
3. 4+1 0/100	= 0	3. ሓለዋ ጥዕና	= ንኡድ
4. ባይቶ አዋሳ 0/100	= 0		
5. ጉጅለ መድረኽ -1000/100	= -100	5. ትምህርትን ስነ ጥበብን	= ንኡድ
6. ድሕነት ሃገር 0/100	= 0	6. ድሕነት ሃገር	= ንኡድ
7. ነብስ ክእለት 0/100	= 0	7. ነብስ ክእለት	= ንኡድ
8. ሓድነት ህዝቢ 0/100	= 0	8. ሓድነት ህዝቢ	= ንኡድ
9. ማሕበራዊ ፍትሒ 0/100	= 0	9. ማሕበራዊ ፍትሒ	= ንኡድ
10. ስብአዊ ፍትሒ N/A = አይ ምልክትን		10. ስብአዊ ፍትሒ	= መሰከሕ
<u>ድምር</u>	<u>= -100</u>	<u>ድምር</u>	<u>= ትስፋው</u>

ድምዳማ

የሃና²⁵ ኤርትራ ኣብ ብሩራዊ እየበልዩ በዓል ነጻነትና፡ ንዘለኣለም ክብሪ ንሰማእታትና፡ ኩሉ ጸገማት ሓላፊ እዩ። እዞም ብዝተፋላለዩ ምክንያታት፡ ከም ተቓውምቲ ኮይኖም፡ ኣብ ናይ ወያነ ባስካ እና ሓምበሱ ሸሎኸሎኸ ዝብሉ ዘለዉ ኤርትራውያን፡ ንኸወጽዎ ዘጸግም ዕምቆት ስለ ዘለዎ፡ ዝገበሩ እንተ ገበሩ፡ ካብዚ መንግስቲዚ ዝሓይሽ ከቐሙ ዘይ በቐዑ እዮም። ኣብዘን ዕስራን ሓሙሽተን ዓመታ ጥራይ፡ ተቓውሞኦም ፍረ ኣልቦ ኮይኖም ከም ዝተረፉ፡ ነዘን ዝተጠቐሳ ኣሃዛት እዚ ኣተን እንተ ደመርካየን ውጽ ኢተን ትሕቲ ባዶ እዩ። ስለዚ፡ ክሳራ ምስ ክስራኡ፡ ካብ ምስ መንግስቲ ኤርትራ እና ተመሳሰልካ ንለውጢ ምጽቃጥ እንተ ዘይ ኮይኑ፡ ካልእ አቋራጭ መንገዲ የልቦን።

ንኹሉ እዚ ኢሎዮ ዘለኹ፡ ከይ ተፈለጠኒ እንተ ደኣ ሀስየ ኮይነ፡ እቕሬታ እና ሓተትኩ እዮ። ቻው።

ድሕነት ንህዝቢ ኤርትራን ሃገሩን፡ fewsilybee@yahoo.com